

▲ Schollevaer anno 2022. Niets van haar schoonheid verloren.

Juni 1927.
De laatste reis met de
Schollevaer in Nederland.
Afgemeerd in Amsterdam.

SCHOLLEVAER *gevonden.*

Regelmatig lezen we in “Maasnieuws” over de lemsteraak ‘Schollevaer’, het schip waarmee de familie van Vollenhoven in het begin van de vorige eeuw aan zoveel verenigingsactiviteiten deelnam. Wat was er toch zo bijzonder aan dit schip en wat zou er, ruim honderd jaar later, van geworden zijn? Twee achterkleinzonen van de oorspronkelijke eigenaren gingen op zoek.

Het begin

In het laatste Maas-lustrum boek lezen we over de opkomst van de watersport in Nederland zo rondom het begin van de vorige eeuw. De jachtbouw in Nederland is dan nog zeer beperkt en dus zijn voormalige werkschepen, met name de zeewaardige en robuuste vissersschepen, populair om tot jacht te worden omgebouwd. Omdat er voor deze schepen toen ook al een uitgebreide traditie van competitie (hardzeilen) bestond, wist men vrij aardig welke rompvormen en uitrusting de beste zeileigenschappen opleverde. De Lemsteraak, met zijn karakteristieke lijnenplan, en dan met name de aak ‘Albatros’ van de Lemmerse visser Andries de Blaauw bleek zeer snel te zijn en het lijnenplan van dit schip werd dan ook diverse malen gekopieerd.

Deze gedachten zullen hebben meegespeeld toen Jan van Vollenhoven (zie kader) in 1912 de opdracht gaf aan P. van Groeningen in Leiderdorp om een kleinere versie van de snelle “Albatros” te bouwen. Daarmee werd de “Schollevaer” één van de eerste Lemsteraken die direct als jacht is gebouwd.

Ruim 14 jaar voer de familie van Vollenhoven met hun “Schollevaer” over de Nederlandse rivieren en plassen. Thuishaven was natuurlijk de Veerhaven in Rotterdam maar dankzij het goed bewaard gebleven gasten-/logboek weten we dat er ook al uitgebreide tochten naar Friesland en Zeeland werden gemaakt. Dat dit rijk geïllustreerde boek zo goed bewaard is gebleven, is ongetwijfeld de reden dat de verschillende kroniekschrijvers van onze vereniging het graag gebruikten om de sfeer van de jaren 1910-1930 te beschrijven.

In 1927 komt er vrij plotseling een einde aan de tochten met de “Schollevaer”. Of het door de economische tegenwind of gewoon de vorderende leeftijd van de schipper kwam, de reden is niet helemaal bekend. Maar op 25 Juni 1927 wordt de “Schollevaer” verkocht aan ene Mrs Markham voor het bedrag van 7000 gulden. (In die tijd een aanzienlijke som) Behalve het gerucht dat de “Schollevaer” betrokken zou zijn geweest bij operatie “Dynamo”, in Duinkerken 1940, wordt door de familie nooit meer iets van het schip gehoord.

Een eerste teken van leven.

Het is inmiddels 1982 als de twee kleinzonen van van Vollenhoven, Jan Dutilh (1927-1985) en Joost van Vollenhoven (1932-2003) bij toeval horen dat er een Ier op zoek is naar informatie over een rond 1910, in Leiderdorp gebouwde Lemsteraak. Zou dit wellicht de verloren gewaande “Schollevaer” kunnen zijn?

▲ Na bijna 100 jaar weer een van Vollenhoven aan het roer van de Schollevaer.

We overhandigen hem een maas-wimpel zoals die ook in 1912 op het schip gewapperd moet hebben en beloven hem dat het niet weer 95 jaar mag duren tot de familie weer komt meezeilen op de "Schollevaer".

Een kleine telerstelling moeten we hem ook brengen: De suggestie in een Iers tijdschrift dat de Schollevaer gerelateerd is aan de Nederlandse Koninklijke Familie (via Mr Pieter van Vollenhoven) is niet juist. Wij zijn slechts van de arme tak.

Joan van Vollenhoven
Jop Dutilh

Omslag van het fameuze gastenboek. Vele verenigings activiteiten worden genoemd.

◀ Echtbaar van Vollenhoven in 1924

Johannes (Jan) van Vollenhoven 1866-1944

Jan van Vollenhoven was wijnkoper te Rotterdam en trouwde in 1892 met Henriëtte Rochussen. Samen kregen ze twee kinderen: Corry (1896-1977) die trouwde met Wim Dutilh en Johannes (Jan) ook wijnkoper te Rotterdam (1900-1975).

Van Vollenhoven was bestuurslid (commissaris) van de Maas van 1902 tot 1919. Geïnspireerd door zijn grootvader monsterde kleinzoon Jop Dutilh in 1939 aan op de "Yankee" voor een zeilreis rond de wereld. Maar dat is weer een ander verhaal...

100 JAAR SCHOLLEVAER

JAAR	EIGENAAR	THUISHAVEN
1913	J. van Vollenhoven	Rotterdam
1927	Mrs Charles Markham	London ?
1928	Mr A.C. Radford	Burnham on Crouch
1932	Major E. Busk	?
1933	Mr H.C. Willis	Rochester
1939	Capt. England	London
1947	Mr C. Armstrong	Dublin
1958	Mr M.Dermot o'Cleary	Dublin
1961	Mr B. Loane	Innishannon Co. Cork
1976	Mr D. Wheeler	Dublin
1992	Mr D. Beattie	Annagh Co Longford